

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 20.02.2023. – 24.02.2023.**

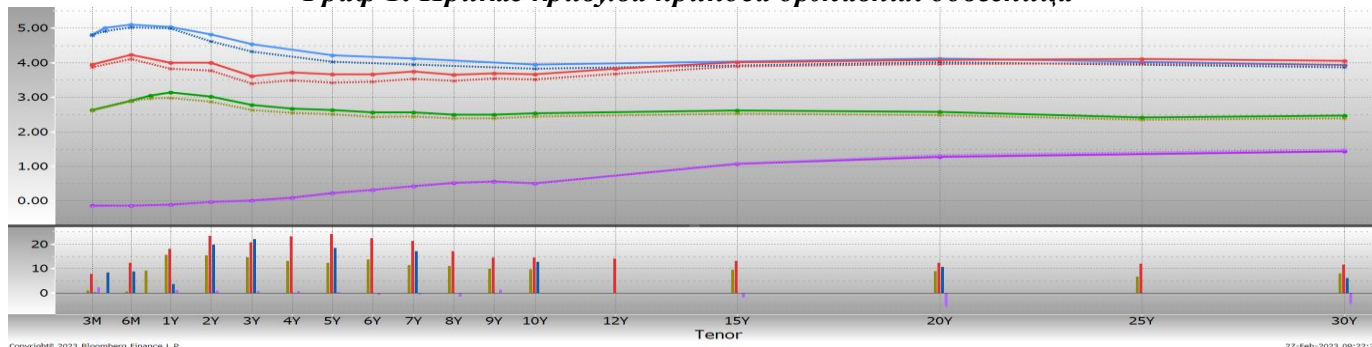
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан						
	17.2.23	-	24.2.23	17.2.23	-	24.2.23	17.2.23	-	24.2.23	17.2.23	-	24.2.23				
2 године	2.88	-	3.03	↗	4.62	-	4.81	↗	3.79	-	4.03	↗	-0.03	-	-0.02	↗
5 година	2.51	-	2.63	↗	4.03	-	4.22	↗	3.43	-	3.67	↗	0.22	-	0.24	↗
10 година	2.44	-	2.54	↗	3.81	-	3.94	↗	3.52	-	3.66	↗	0.51	-	0.50	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси			
	17.2.23	-	24.2.23	
3 мјесеца	2.651	-	2.655	↗
6 мјесеци	2.888	-	2.894	↗
1 година	3.005	-	3.168	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 24.02.2023. године (пуне линије) и 17.02.2023. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Иако је током седмице забиљежено волатилно кретање, приноси обвезница еврозоне су наставили да билеже седмични раст. Највеће промјене забиљежене су на предњем дијелу криве и то након што су протеклог петка приноси забиљежили приличан раст. Приноси њемачких обвезница су повећани између 10 и 15 базних поена, док су приноси италијанских обвезница повећани између 14 и 27 базних поена. Предсједник Deutsche Bundesbank Nagel је у петак изјавио да очекује снажно повећање каматних стопа у марту јер се инфлација споро успорава, али и да не искључује потребу за додатним значајним повећањем каматних стопа након марта. Такође, члан УВ ЕЦБ Rehn је почетком седмице изјавио да, узимајући у обзир високу инфлацију, додатна повећања каматних стопа након марта се чине могућим, логичним и одговарајућим. Додао је да претпоставља да ће врхунац каматних стопа бити достигнут током љета. Предсједница ЕЦБ Lagarde је потврдила план повећања каматних стопа за 50 базних поена на сједници у марту, те изјавила да шта ће доћи послје тога зависи од економских података. Неколико званичника ЕЦБ је већ раније у својим изјавама „отворило врата“ могућих додатних повећања каматних стопа, што је утицало на то да учесници на финансијским тржиштима као врхунац очекиване каматне стопе на депозите (тренутно 2,5%) повећају на ниво од 3,75% први пут. Goldman Sachs је повећао прогнозе раста каматне стопе ЕЦБ на депозите банака (тренутно 2,5%) на ниво од 3,5%, предвиђајући додатно повећање од 25 базних поена у јуну ове године. Поред ове изјаве, на раст приноса обвезница

утицала је и вијест да је инфлација у САД била већа од очекивања. Такође, објављени податак да је на почетку ове године у еврозони, према финалним подацима, забиљежена рекордно висока темељна инфлација од 5,3% иде у прилог потреби наставка провођења политике повећања каматних стопа. Опрезнији у својој изјави био је гувернер Централне банке Француске De Gaulle који је изјавио да је забиљежена претјерана волатилност везано за питање очекивања врхунца каматних стопа. Сматра да ЕЦБ „ни на који начин“ није у обавези да повећава каматне стопе на свакој сједници од сада до септембра, при чему се каматна стопа на депозите већ налази на нивоу који ограничава економију еврозоне.

Deutsche Bundesbank је у мјесечном извјештају навела да је економија Њемачке забиљежила блажу контракцију него што је очекивано у посљедњем кварталу 2022. године, захваљујући блажој зими, нижим трошковима енергената, изненађујуће отпорном пословном повјерењу и снажној потрошњи. Ипак, након тога су објављени финални подаци који су показали да је у наведеном периоду забиљежен дупло већи пад БДП-а у односу на прелиминарне податке, те је БДП смањен за 0,4% у односу на претходни квартал.

Добит ЕЦБ је у 2022. години износила 0, а финансијски губитак је избјегнут захваљујући употреби резервација у износу од 1,6 милијарди EUR, а које сада износе 6,6 милијарди EUR. Употреба резервисаних, раније акумулисаних средстава, била је неопходна како би се извршила исплата централним банкама у еврозони у износу око 2 милијарде EUR, усљед раста каматних стопа које се десило у посматраној години. Поред тога на лоше финансијске резултате утицај је имао и пад вриједности властитог портфеља и USD портфеља, такође под утицајем раста тржишних приноса који је започет у прошлој години.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	50,7	52,3	50,3
2.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	49,3	48,5	48,8
3.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	51,0	53,0	50,8
4.	Output грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	ДЕЦ	-	-1,3%	1,6%
5.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ФЕБ	-19,0	-19,0	-20,7
6.	ZEW индекс очекиваног повј. инвеститора – Њемачка	ФЕБ	23,0	28,1	16,9
7.	Ифо индекс пословне климе – Њемачка	ФЕБ	91,2	91,1	90,1
8.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	МАР	-30,5	-30,5	-33,8
9.	БДП – Њемачка (Q/Q) финал.	IV квартал	-0,2%	-0,4%	0,5%
10.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈАН	8,5%	8,6%	9,2%
11.	Стопа темељне инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈАН	5,2%	5,3%	5,2%
12.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ЈАН	9,2%	9,2%	9,6%
13.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ЈАН	10,9%	10,7%	12,3%
14.	Стопа инфлације – Финска	ЈАН	-	8,4%	9,1%
15.	Стопа инфлације – Аустрија (финал.)	ЈАН	11,1%	11,2%	10,2%
16.	Произвођачке цијене – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	-	8,2%	14,9%
17.	Малопродаја – Француска (Г/Г)	ЈАН	-	-2,6%	-5,0%

САД

Приноси на америчке државне обвезнице су током протекле седмице забиљежили раст, који је више био изражен на предњем и средњем дијелу криве под утицајем раста очекивања да ће Фед наставити са повећањем референтне каматне стопе, као и под утицајем објављивања податка о РСЕ дефлатору, који је био изнад очекивања, те позитивних PMI података везаних за прерађивачки и услужни сектор.

Средином седмице објављен је записник са посљедње сједнице FOMC-а који је показао да се већина званичника Феда сложила да се успори темпо повећања каматне стопе на 25 базних поена, додавши да су ризици од високе инфлације и даље “кључни фактор” који обликује монетарну политику, те да је оправдано и даље повећање каматне стопе. Истакнуто је да су ризици од растуће инфлације и даље изузетно битни, те да је потребно наставити повећавати каматне стопе све док не буде јасно да инфлација иде ка циљаном нивоу од 2%. Економисти очекују да ће инфлација

потакнути предсједника Powella да повећа каматне стопе на већи ниво, те ће се каматне стопе одржати на вишем нивоу током 2023. године, показало је истраживање на Bloombergu.

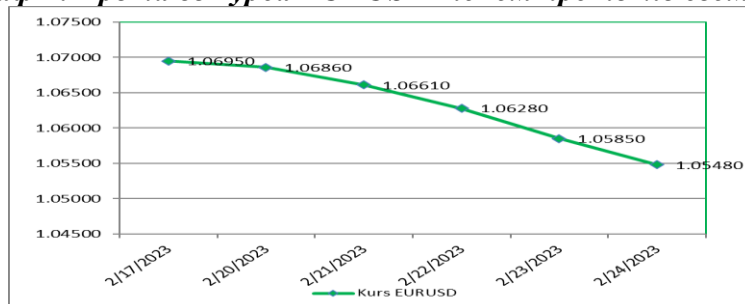
Предсједник Феда из St. Louisa Bullard је изјавио да уколико инфлација почне да се смањује, тада се ризикује понављање епизоде из 70-их година XX вијека, када је постојао период од 15 година у којем се економија борила са инфлацијом. Из тих разлога Bullard је истакао да је потребно сада дјеловати оштро и ставити инфлацију под контролу током текуће године, те додао да је сада право вријеме за борбу са истом, с обзиром на то да је тржиште рада још увијек снажно. Bullard је поновио став да је ниво каматних стопа у распону од 5,25 % до 5,50% одговарајући за извршење поменутих задатака.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ЈАН	5,0%	5,4%	5,3%
2.	Лични приходи	ЈАН	1,0%	0,6%	0,3%
3.	Лични расходи	ЈАН	1,4%	1,8%	-0,1%
4.	БДП (Q/Q) годишње – (2. прелим. податак)	IV квартал	2,9%	2,7%	3,2%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	ФЕБ	47,3	47,8	46,9
6.	PMI индекс услужног сектора Р	ФЕБ	47,3	50,5	46,8
7.	PMI композитни индекс Р	ФЕБ	47,5	50,2	46,8
8.	МБА апликације за хипотекарне кредите	17. ФЕБ	-	-13,3%	-7,7%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	18. ФЕБ	200.000	192.000	195.000
10.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	11. ФЕБ	1.700.000	1.654.000	1.691.000

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,0695 на ниво од 1,0548.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Чланица MPC ВоЕ Mann је током протекле седмице истакла да су додатна монетарна поштрења још увијек потребна у Великој Британији. Mann је истакла да већина прекретница још увијек није видљива у подацима, у смислу недостатка доказа о великом паду инфлаторних очекивања, као и притисцима на цијене које жели да види прије него се оконча раст каматних стопа. Малопродаја у Великој Британији је током фебруара остала стабилна након пада који је забиљежен у јануару, али малопродајци очекују да ће волумен продаје поново бити смањен у марту, како раст трошкова живота умањује расположиви доходак.

Повјерење потрошача у Великој Британији се током фебруара побољшало, гдје су потрошачи постали оптимистичнији у погледу својих личних финансија и изгледа за економију, али њихово расположење је далеко испод нивоа који је био прије пандемије. Економски изгледи Велике Британије су довољно побољшани, што министру финансија Huntu омогућава додатна средства за буџет у износу од 10 милијарди GBP (12 милијарди USD) за наредни мјесец. Почетком године Канцеларија за додјелу буџета (Office for Budget Responsibility) је упозорио Huntu да су прецијенили средњорочни економски раст Велике Британије, те се министар суочио са финансијским потешкоћама у износу од више милијарди GBP. Од тада, економски раст Велике Британије је побољшан, предузећа су појачала инвестиције, цијене енергије су смањене, а порески приходи су бољи од очекивања.

Министар спољних послова је упозорио да Споразум о трговинским аранжманима Сјеверне Ирске

након Брегзита неће бити потписан без подршке Демократске унионистичке партије (ДУП). Премијер Sunak и предсједница Европске комисије Ursula von der Leyen се требају састати с циљем постизања споразума о побољшању трговине који укључује и Сјеверну Ирску.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ФЕБ	-	3,9%	6,3%
2.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	ФЕБ	47,5	49,2	47,0
3.	PMI индекс услужног сектора Р	ФЕБ	49,2	53,3	48,7
4.	PMI композитни индекс Р	ФЕБ	49,0	53,0	48,5
5.	GfK индекс повјерења потрошача	ФЕБ	-43	-38	-45

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,8885 на ниво од 0,88319. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,2037 на ниво од 1,1944.

ЈАПАН

Будући гувернер ВоЈ Ueda је у Доњем дому у петак изјавио да ВоЈ мора задржати ултрастимулативну монетарну политику како би подржала крхку економију Јапана, упозоравајући на могуће опасности подстакнуте монетарним пооштравањем. Иако је сигнализирало могућност прилагођавања политике контроле криве приноса (YCC) у будућности, Ueda је додао да банка мора пронаћи прави моменат и средства за то. Ueda је изјавио да је недавно убрзање инфлације проузроковано углавном растућим трошковима увоза сировина, а не снажном потражњом, додајући да су изгледи за економију Јапана и даље веома неизвјесни. Према његовом мишљењу, инфлација ће се постепено убрзавати, али ће бити потребно неко вријеме да се одрживо и стабилно постигне циљани ниво од 2%. Горњи дом Парламента Јапана одржаће сједницу данас како би потврдио именоване будућег гувернера ВоЈ Uedaе, док се именоване замјеника гувернера ВоЈ Himino и Uchida очекује наредног дана.

Замјеник гувернера ВоЈ Amamiya је изјавио да ВоЈ има довољно оперативних алата да постигне несметан излазак из ултрастимулативне монетарне политике. “Док се ВоЈ налази у “тешкој” фази како би одбранила горњу границу приноса, било би пожељно да се за сада задржи ултрастимулативна монетарна политика док не постигне циљани ниво инфлације од 2%”, изјавио је Amamiya.

Одлазећи гувернер ВоЈ Kuroda је на састанку групе Г20 у Индији изјавио да ВоЈ намјерава да задржи ултрастимулативну монетарну политику, јер очекује да ће тренутни раст цијена изазван увозом ускоро достићи врхунац. Према његовим ријечима, ВоЈ ће задржати постојећу монетарну политику, како би одржали стабилну инфлацију од 2%. Гувернер Kuroda очекује да ће инфлација у фискалној 2023. и 2024. години бити испод 2%, те да Јапан више није у дефлаторном окружењу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	ФЕБ	-	47,4	48,9
2.	PMI индекс услужног сектора Р	ФЕБ	-	53,6	52,3
3.	PMI композитни индекс Р	ФЕБ	-	50,7	50,7
4.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F	ЈАН	-9,7%	-9,7%	0,9%
5.	Индекс произвођачких цијена услужног сектора (Г/Г)	ЈАН	1,5%	1,6%	1,5%
6.	Стопа инфлације (Г/Г)	ЈАН	4,3%	4,3%	4,0%
7.	Стопа темељне инфлације (Г/Г)	ЈАН	3,3%	3,2%	3,0%
8.	Продаја широм земље (Г/Г)	ЈАН	-	15,1%	4,0%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 143,27 на ниво од 143,84. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 134,15 на ниво од 136,48.

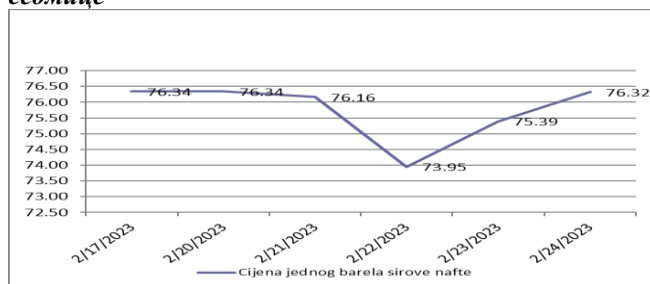
НАФТА И ЗЛАТО

Тржиште нафте у понедељак је било затворено због празника. На отварању тржишта у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 76,34 USD (EUR 71,38).

До краја трговања у уторак цијена овог енергента је благо смањена под утицајем забринутости због глобалног успорења, што је имало снажнији ефекат у односу на успорење понуде. У сриједу је настављено смањење цијене и то за скоро 3% на дневном нивоу под утицајем забринутости због могућег већег и дужег раста каматних стопа у САД. Morgan Stanley се придружио JPMorganу у смањењу прогноза за цијену нафте, те сада очекују да би цијена у просјеку могла износити 95 USD током IV квартала, док су раније очекивали да би цијена могла износити 110 USD. Од средине до краја седмице цијена нафте је биљежила раст. У четвртак је иста повећана, као резултат ограничене понуде нафте од стране Русије. Такође, објављени су подаци о стању залиха нафте у САД који су показали да су залихе, искључујући стратешке резерве, повећане за 7,6 милиона барела у седмици која се завршила 17. фебруара. ЕИА је објавила да су залихе повећане на 479 милиона барела. У седмици раније залихе су повећане за 16,3 милиона барела. Током трговања у петак цијена једног барела сирове нафте је наставила биљежити раст јер је могућност нижег извоза из Русије надокнадила раст залиха у САД и забринутост због глобалне економске активности.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 76,32 USD (EUR 72,35). Посматрано на седмичном нивоу цијена није забиљежила веће промјене.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

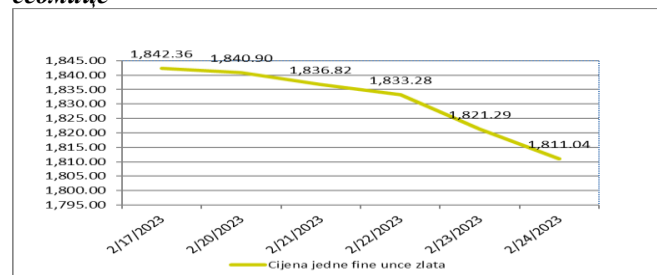

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.842,36 USD (EUR 1.722,64).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију пада, углавном под утицајем апрецијације USD, док су инвеститори били у ишчекивању даљих потеза Феда везано за монетарну политику. Након што је у сриједу објављен записник са посљедњег састанка FOMC-а у којем је углавном примијећен оптимистичан став о питању даљег раста каматних стопа, цијена овог племенитог метала је додатно смањена. Апрецијација USD и ишчекивање објављивања економских података били су кључни фактори који су утицали на смањење цијене злата током трговања у четвртак. У петак су објављени подаци о PCE дефлатору у САД који је био изнад очекивања и изнад претходног нивоа, а што је подстакло даљу апрецијацију USD с једне стране, те пад цијене једне fine унце злата с друге стране. Истовремено, изгледи за наставак повећања референтне каматне стопе Феда у наредном периоду смањили су инвеститорима привлачност племенитих метала.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.811,04 USD (EUR 1.716,95), што је уједно и најнижи ниво у посљедња два мјесеца. Посматрано на седмичном нивоу цијена злата је смањена за 1,70%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одривање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих